Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Enheten för stödgivning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-02-23

Diarienummer:
KN 2026/91

Handläggare:
Ann Larsson

Remissvar nytt statsbidragssystem och nya villkor för folkhögskolan, RS 2026-0060

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden har fått i uppdrag att för Region Stockholms räkning yttra sig över Folkbildningsrådets (FBR) förslag Statsbidrag till verksamhet i studieförbunden (Folkbildningsrådet 22/0614) som inkom 2022-12-16 (RS 2022-0920.)

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2026/91
Förslag: Nytt statsbidragssystem och nya villkor för folkhögskolan, FBR.
Remisskrivelse angående förslag till nytt bidragssystem för folkhögskolor, FBR.
Fördelning av statsbidrag 2027–2029, FBR.

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar följande.

1. Anta förslaget till remissyttrande och uppdrar åt förvaltningen att sända yttrandet till Folkbildningsrådet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Folkbildningsrådets syfte med förslaget är att stärka folkhögskolans särart med fokus på bildning i verksamheten. Vidare är intentionen att beskriva folkhögskoleverksamhetens förutsättningar samt att styra mot kvalitet. Dessa syften balanseras mot behovet av stabilitet och förutsägbarhet för folkhögskolorna när det gäller statsbidraget.

Kulturnämnden noterar att regeringen nu beslutat om att införa det statliga demokrativillkoret i förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildning samt tydlighet i återkrav av medel.

Bakgrund

Region Stockholms kulturnämnd stödjer årligen de 28 statsbidragsberättigade folkhögskolorna i länet, av vilka samtliga är rörelsedrivna. Den ersättning som betalas ut till folkhögskolorna bestäms av hur många deltagarveckor skolorna genomför. Därutöver betalas mobilitetsersättning för elever från länet som studerar på en folkhögskola utanför Stockholmsregionen.

Bilagor:

Region Stockholms stöd till folkhögskolorna är budgeterat till 85,4 miljoner kronor 2026 och stödets fördelning baseras på underlag från Folkbildningsrådet.

Staten styr statsbidragen till folkbildningen genom de av riksdagen beslutade folkbildningspolitiska målen och förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildning. Statens stöd till folkhögskolor är budgeterat till 2,5 miljarder kronor 2026. Folkbildningsrådet har tagit fram ett förslag på ett nytt statsbidragssystem för stödet till folkhögskolor inom ramen för förordningen. En förändring av reglerna för statsstöd påverkar de i länet verksamma folkhögskolorna och kan i framtiden påverka kulturnämndens hantering av sin egen bidragsgivning, men anses inte leda till förändringar inom närtid.

Överväganden

Kulturnämnden anser att Folkbildningsrådets förslag till nytt statsbidragssystem och nya villkor för folkhögskolan i stort är positivt och ökar möjligheten att styra mot kvalitet. Förslaget ger därmed även ökade möjlighet att granska och återkräva medel av skolor vars kvalitet sviktar och inte når den nivå som elever ska kunna kräva av sin utbildning.

Kulturnämnden ställer sig även bakom att Folkbildningsrådets strävan att tydliggöra och värna folkhögskolans egenart som utbildningsform. Nämnden noterar även svårigheten i att skapa rörlighet och förändring i ett system som samtidigt kräver stabilitet och långsiktighet för aktörerna att verka i.

Kulturnämnden ställer sig bakom FBRs förslag till bidragsformer men ser att förändringen från föregående system ligger i huvudsak i att systemet ska verka framåtsyftande till skillnad från dagens system. Trots viljan att vara framåtsyftande och att införa en kvalitativ bedömning kommer huvuddelen av medel fördelas på basis kvantitativa mått i form av volym av årsplatser.

Beredning

I beredningen av ärendet har Agneta Sjöberg, avdelningschef verksamhets- och ledningsstöd, Ann Larsson, enhetschef för stödgivning, samt samordnare Erik Häger deltagit.

Beslutets funktionsrättskonsekvenser

Förslaget har granskats utifrån ett funktionsrättsperspektiv med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Beslutet främjar möjligheten för personer med funktionsnedsättningar att ta del av bildning och utbildning vid folkhögskolor.

Beslutets konsekvenser för folkhälsa

Folkbildning är en av flera faktorer som utgör grunden för regionens sociala hållbarhet, liksom till en god hälsa och ett rikare liv för invånarna i Stockholmsregionen. Genom att möjliggöra bildning och utbildning bidrar stödet till folkhögskolor till stärkt folkhälsa för regionens invånare.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsexpediering

Folkbildningsrådet
Regionsledningskontoret

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Avdelningschef